

О СКИЦАМА ДЕТАЉА

Асим Дилберовић, геом.

Ово мишљење темељи се на дугогодишњем теренском раду на разним пре-мјерима и раду на босанском катастру, који нема скица детаља.

Пошто постоји приједлог да се скице детаља умножавају корисно би било да се расмотри и ово мишљење:

1.) Дециметарску мрежу на скицама детаља не треба извлачити. Потребно је исписати координате почетка и краја ивице скице по х и у-оси.

2.) Имена посједника на скицама детаља не би требало исписивати. Исте уносити у записнике у ту сврху специјално штампане, које ће геометар на терену да води мастилом. У скици се претходно испише црним тушем редни број вел. 3—4 мм, који одговара редном броју тога записника у који ће се унијети породично, очево и рођено име посједника, адресу, те евентуално звано мјесто и културу дотичне парцеле.

Нумерисање парцела за индикације за сваку скицу тече од ред. броја 1 и оним редом како се снимање обавља.

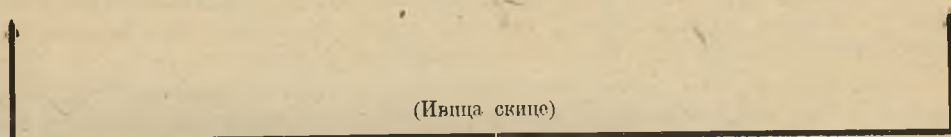
Тај записник могао би се назвати: „Записник И“ (И = индикације). Нумерисање свезака и страна вршило би се као и код осталих записника у дотичној кат. општини.

Записник „И“

Скица детаља	Редни број	Култура	Звано мјесто	Број парцеле	Породично, очево и рођено име посједника	Мјесто становања и улица	Књ. бр.	Примједба

3.) Не би требало да постоје скице са словима А и В. Кад се укаже потреба да се ситни детаљ прикаже у крупнијој размјери онда се то прикаже на посебној скици, која добива број у наставку задњег броја S. D. у дотичној кат. општини. Исти је случај код скица накнадног премјеравања и теренских исправки, а које морају бити повезане са својом матичном скицом и обратно.

4.) Регистравања снимања требало би да се исписују испод јужне ивице скице на овај начин:

Станица — линија:
Страна тат. записника:
Страна индик. записника:
Снимано:
Снимао:

Прегледао и нашао исправно:

Прегледао и овјерпо:

Разлози:

Ад. 1. Дециметарска мрежа је сувишна и непотребна, јер се у пракси не користи за наношење станице или линија, а поготово с разлога што се детаљ учртава у приближној размјери. Тригометријске тачке за које су нам обично познате координате наносе се са скице полигоне мреже читавањем управно од ближе ивице скице по х и у-оси, која у крајњем случају може бити највише удаљена 22.5 и 15 цм. кад је случај да је пала у центар скице детаља. Исто се може учинити без помоћи скице полигоне мреже наношећи тачку (триг. или пол.) директно, кад су познате координате ивице скице детаља.

Ад. 2. Тежак је посао исписивати имена посједника и њихове адресе тушем калиграфски, како је правилником предвиђено. То је на терену неизводљиво, пошто је потребна мирноћа руке, подесан наслон и потпуно свјежи туш.

Кад би се усвојила примјена „Записника И“, онда би имали потпуне оригиналне податке прикупљене на терену у погледу посједовног стања.

Исписивање посједника оловком, а преко тога тушем ствара на скицама прљавштину, а код примјене „Записника И“ то би се избјегло.

Добило би се у времену, пошто се записници воде мастилом и одмах уписују сви подаци без обзира што парцела није довршена у мјерењу, па и код врло ситних парцела чија су само чела одређена могу се исписати имена посједника. На тај начин скице би могле бити свакодневно сређене, с тим да би геометар једино у канцеларији имао да провери те уписе са подацима списка кућа односно азбучног списка посједника.

Сувишно би било да се промјенљиви подаци посједовног стања умножавају па би и с тога разлога требало избацити са скица имена посједника и њихове адресе.

Ради тога без каквих потешкоћа могла би се примјенити размјера 1:2500 за густоћу детаља 1:5 = ха : парцеле.

Ад. 3. Ако се нумерисање скица врши словима А и В, а нарочито код већих општина, настаје збрка, тешко се налазе, а и тешко им је одредити право мјесто међу осталим скицама. Боље је да се нумерисање скица изведе, да теку редним бројевима, без обзира на то што постоје основне скице.

Ад. 4. Сваки рад потписује се на крају и ружно је видјети потписе са стране, искривљене или неоријентисане према сјеверу. — Пошто има мјеста на јужној страни скице, у случају да се усвоји под 1.), избјегла би се несиметричност скица детаља.

ВЕСТИ

ЛАУРЕАТИ СТАЉИНСКИХ ПРЕМИЈА ЗА ИЗВАНРЕДНЕ РАДОВЕ У ОБЛАСТИ НАУКЕ У ГОДИНИ 1945.

Молодјенски *Михаило Сергејевић*, виши научни сарадник ЦНИИГАиК-а (Централног научног истраживачког института за геодезију, аероснимање и картографију) награђен је са 100.000 рубаља за научни рад: „Основна питања геодетске гравиметрије“, објављен 1945 године.

Дробишев *Фјодор Васиљевич*, професор ЦНИИГАиК-а. награђен је са 50.000 рубаља за конструкцију нових тачних прибора за обраду резултата аероснимања.

(„Правда“ 27 јуна 1946.)

Проф. *С. И. Вавилов*, председник Академије наука СССР, у „Правди“ од 1. јула 1946, у једном чланку у коме приказује успехе совјетских научника и правце развоја науке у СССР, између осталог пише и о лауреату С. М. Молодјенском и каже:

„Међу осталим физичарима награђен је (другом наградом) и *М. С. Молодјенски* за рад „Основна питања геодетске гравиметрије“. Тај рад претставља нову етапу у развоју теоријске и практичне геодезије. Испитивања Молодјенског и његових сарадника дала су драгоцене резултате. Створен је нови важан правац у гравиметрији, назван „геодетском гравиметријом“. *М. С. Молодјенски* отишао је много даље у својим испитивањима него и највећи страни специјалисти у тој области“.

DRUŠTVENA HRONIKA

SINDIKAT

EVIDENCIJA U TAKMIČENJU I NORME

У току такмичења појавила су се многа питања. Међу таквим питањима, уско повезаним са такмичењем и са производњом, јесу и питање евиденције и питање радних норми. Овим питањима поклонjena је највећа пажња у синдикалним организацијама и њиховим форумима од најнижих до највиших, у пленумима, на састанцима, на саветовањима о такмичењу та су питања на дневном реду и о њима су донесене одлуке.

Такмичење и производња су нераздвојни и на томе пољу мора се остварити најужа сарадња привредних установа и предузећа са синдикалним организацијама. Тако на пр. синдикалне организације организују такмичење, а установе и предузећа одредјују радне норме и воде евиденцију производње, да не говоримо о осталим задацима и једних и других. Разуме се да синдикална јединица не може добро да организује такмичење ако не располаже подацима добро вођене евиденције производње, који ће опет нjoj омогућити да на производном сектору води евиденцију такмичења. Добра евиденција радних резултата је врло важан елемент и у производњи, у научној организацији рада, у такмичењу. „Без евиденције такмичења нема организације такмичења, нема контроле такмичења, нема оног свјесног елемента и организованости у такмичењу, које су наши синдикати дужни да остваре као организатори такмичења“ каже се у реферату о такмичењу на трећем пленуму Главног одбора ЈСРНЈ („Раd“ бр. 47/112. 12. VI. 1946). Можемо додати: Добра евиденција и статистика са графиконима дају преглед о стању производње, о кретању појединих сектора производње, из њих се могу изводити закључци о